

**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЖИТОМИРСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ**

**РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

28 березня 2017 року № 6-р/к

Справа № 3.5 – 45/2016

м. Житомир

Про закриття провадження
у справі № 3.5-45/2016

Адміністративна колегія Житомирського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши подання заступника голови Житомирського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України та матеріали справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції ПАТ “Житомиргаз” (далі – Товариство),

ВСТАНОВИЛА:

15.12.2016 за результатами розгляду заяви Новоград – Волинської районної державної адміністрації (далі – Новоград – Волинська РДА) розпорядженням адміністративної колегії Житомирського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) № 45-рп/к розпочато розгляд справи за ознаками вчинення ПАТ “Житомиргаз” порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною 1 статті 13 Закону України “Про захист економічної конкуренції”.

В ході розгляду справи встановлено таке.

Товариство діє відповідно до Статуту, є юридичною особою, має самостійний баланс, круглу печатку та кутовий штамп із своїм найменуванням, фірмові бланки, має знаки для товарів та послуг, промислові зразки та інші об’єкти інтелектуальної власності, складає зведену консолідовану звітність, включаючи баланси по всіх структурних підрозділах Товариства.

Товариство є суб’єктом господарювання у розумінні статті 1 Закону України “Про захист економічної конкуренції”.

Основним видом діяльності Товариства за КВЕД-2010 є розподілення газоподібного палива через місцеві (локальні) трубопроводи (35.22).

До складу Товариства входять 7 структурних підрозділів – Бердичівське, Коростенське, Малинське, Новоград – Волинське, Овруцьке, Чуднівське та Попільнянське управління експлуатації газового господарства (далі – УЕГГ).

Вказані УЕГГ діють на підставі Положень, затверджених Правлінням ПАТ “Житомиргаз” 31.07.2014 (протокол № 31/12-2014), відповідно до яких УЕГГ не мають статусу юридичних осіб та діють під керівництвом органів управління ПАТ “Житомиргаз”, здійснюють частину делегованих господарських функцій Товариства. УЕГГ мають круглі печатки та кутові штампи зі своїм повним найменуванням, кодами ЄДРПОУ.

Відділенням проведено аналіз ринків, на яких діє Товариство, відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб’єктів господарювання на ринку,

затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України 05.03.2002 № 49-р та зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 01.04. 2002 за № 317/6605 (далі – Методика), із урахуванням пункту 2.2 цієї Методики, згідно з яким етапи визначення монопольного (домінуючого) становища, їх кількість та послідовність проведення можуть змінюватись залежно від фактичних обставин, зокрема особливостей товару, структури ринку, обсягів наявної інформації щодо ринку тощо.

В результаті аналізу встановлено, що ПАТ “Житомиргаз” протягом 2015 – 2016 років та поточного періоду 2017 року займає монопольне становище на ринках транспортування природного газу розподільними газопроводами, видачі технічних умов на приєднання (в тому числі реконструкцію вузлів обліку газу) об’єктів замовників до мереж газопостачання Товариства в межах Житомирської області, крім м. Коростишева та Коростишівського району, з частками 100 відсотків відповідно.

25.11.2016 до Відділення з Антимонопольного комітету України надійшла на розгляд заява Новоград – Волинської РДА щодо неправомірних дій ПАТ “Житомиргаз” в частині невидачі технічних умов на реконструкцію вузлів обліку природного газу для освітніх закладів Новоград – Волинського району.

В результаті аналізу матеріалів, наданих Новоград – Волинською РДА листами від 14.11.2016 № 02-26/1949 (вх. Відділення від 25.11.2016 № 1.5/517), від 27.01.2017 № 02-26/159 (вх. Відділення від 02.02.2017 № 1.21/202), відділом освіти Новоград – Волинської РДА листами від 30.12.2016 № 01-36/1023 (вх. Відділення від 05.01.2017 № 1.21/25), від 30.01.2017 № 01-36/100 (вх. Відділення від 03.02.2017 № 1.21/208), Товариством листами від 08.12.2016 № Zh-СЛ-12025-1216 (вх. Відділення від 08.12.2016 № 1.21/2445), від 30.12.2016 № Zh007-ЛВ-12941-1216 (вх. Відділення від 03.01.2017 № 1.21/19), від 27.01.2017 № Zh007-ЛВ-1013-0117 (вх. Відділення від 30.01.2017 № 1.21/187), від 10.02.2017 № Zh007-ЛВ-1544-0217 (вх. Відділення від 10.02.2017 № 1.21/238), встановлено таке.

За повідомленням Новоград – Волинської РДА протягом 2016 року відділ освіти Новоград – Волинської РДА неодноразово звертався з листами до ПАТ “Житомиргаз” стосовно питання постачання природного газу освітнім закладам району, а саме: Чижівській, Пилиповецькій загальноосвітнім школам та Слободороманівській гімназії. В серпні 2016 року було направлено черговий лист до Товариства з проханням видати технічні умови на реконструкцію вузлів обліку газу у вказаних школах для подальшого виготовлення проектно – кошторисної документації. Проте, Товариство технічних умов не надало, у зв’язку з чим відбувається часткове використання газу по визначених годинах доби та розрахунок за використаний газ відбувається не по об’єму спожитого газу, а по потужності котлів, що значно збільшує витрати бюджетних коштів на оплату спожитого природного газу. Зважаючи на зазначене, Новоград – Волинська РДА висловила прохання провести аналіз діяльності ПАТ “Житомиргаз” та вжити заходів щодо припинення незаконних дій та притягнення до відповідальності Товариства.

За інформацією, наданою Товариством, вимоги до вузлів обліку природного газу встановлені Кодексом газорозподільних систем, затвердженим постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2494, та Правилами обліку природного газу під час його транспортування газорозподільними мережами, постачання та споживання, затвердженими наказом Міністерства палива та енергетики України від 27.12.2005 № 618. Відповідно до вказаних Кодексу та Правил вузли обліку газу (далі – ВОГ) вищевказаних освітніх закладів Новоград – Волинського району повинні бути обладнані коректорами або обчислювачами та в подальшому забезпечені засобами дистанційної передачі даних.

Як зазначило ПАТ “Житомиргаз” відповідно до вимог чинних регулюючих документів будь – які зміни, які стосуються режиму споживання, в тому числі зміни в точках вимірювання, які безпосередньо впливають на режим обліку природного газу, а також технічні роботи, пов’язані з модернізацією, технічним переоснащенням, реконструкцією, тощо, повинні бути погоджені з Оператором ГРМ. В свою чергу при проведенні реконструкції ВОГ Оператор ГРМ (відповідний структурний підрозділ головного

підприємства) зобов'язаний видати споживачу технічні умови (технічне завдання) на проведення вищевказаних робіт. Для отримання ТУ на реконструкцію споживачу необхідно звернутись в ПАТ "Житомиргаз" (в Новоград – Волинське відділення ПАТ "Житомиргаз" як невід'ємну частину головного підприємства) з відповідною заявою.

Відділенням встановлено, що на лист Новоград – Волинського УЕГГ Товариства від 08.07.2016 № 890/8 про порушення на ВОГ в частині відсутності автоматизованої системи обліку газу відділ освіти Новоград – Волинської РДА листом від 13.07.2016 № 01-36/539 повідомив Новоград – Волинське УЕГГ про те, що у 2012 році вже проводились реконструкції ВОГ у котельнях 4 сільських шкіл, в тому числі і Чижівської ЗОШ та Слободороманівської гімназії. При цьому у листі відділу освіти від 13.07.2016 № 01-36/539 висловлено прохання у разі обґрунтованої необхідності проведення нових реконструкцій надати технічні умови на приєднання чи реконструкцію існуючих ВОГ по кожній шкільній газовій котельні, які цього потребують.

У відповідь на лист від 13.07.2016 № 01-36/539 Новоград – Волинське УЕГГ листом від 22.07.2016 № Zh5.0-ПВ-6718-0716 повідомило відділ освіти Новоград – Волинської РДА про вимоги Кодексу газорозподільних систем щодо порядку організації приладового обліку в точці вимірювання, зазначивши, що "Щодо отримання необхідних технічних умов на реконструкцію відповідних вузлів обліку природного газу по кожній шкільній газовій котельні, які цього потребують

Дані послуги Ви можете отримати в сервісному центрі обслуговування клієнтів ПАТ "Житомиргаз", що за адресою: м. Житомир, вул. Київська 54".

При цьому будь – яких роз'яснень щодо порядку одержання ТУ (форма заяви, перелік документів, що додаються до заяви, строк у який видаються ТУ) у листі не надано.

17.08.2016 відділ освіти Новоград – Волинської РДА листами № 01-36/602 та № 01-36/605 звернувся до ПАТ "Житомиргаз" щодо видачі технічних умов на реконструкцію ВОГ відповідно Чижівської ЗОШ та Пилиповецької ЗОШ.

Будь – якої відповіді на зазначені листи відділ освіти Новоград – Волинської РДА від Товариства не отримав.

18.10.2016 відділ освіти Новоград – Волинської РДА листом № 01-36/788 знову звернувся до Товариства з проханням видати ТУ на реконструкцію ВОГ Чижівської ЗОШ.

При цьому Новоград – Волинська РДА листом від 18.10.2016 № 02-26/1783 (17.10.2016 № 02-26/1803) також звернулась до Товариства з проханням видачі технічних умов на реконструкцію ВОГ у котельнях Чижівської ЗОШ, Пилиповецької ЗОШ та Слободороманівської гімназії.

Крім того, Слободороманівська гімназія листом від 19.10.2016 № 115 звернулась до Товариства щодо видачі ТУ на реконструкцію ВОГ.

У відповідь на лист від 18.10.2016 № 02-26/1783 (17.10.2016 № 02-26/1803) ПАТ "Житомиргаз" листом від 25.10.2016 № Zh-ЛВ-9886-1016 повідомило Новоград – Волинську РДА про те, що з питань проведення реконструкції ВОГ необхідно звернутись в Новоград – Волинське УЕГГ з паспортами газоспоживаючого обладнання та проектами, в той час як листом від 22.07.2016 № Zh5.0-ПВ-6718-0716 зазначене УЕГГ повідомило відділ освіти про те, що ТУ видаються Товариством.

Таким чином, Товариство та Новоград – Волинське УЕГГ надали відділу освіти та Новоград – Волинській РДА суперечливу інформацію щодо одержання ТУ на реконструкцію ВОГ.

При цьому технічні завдання на реконструкцію систем газопостачання Слободороманівської гімназії та Чижівської ЗОШ від 31.10.2016 № 898, 899 підготовлені для відділу освіти Новоград – Волинської РДА. Копії вказаних технічних завдань були видані працівнику відділу освіти ОСОБІ 1 02.11.2016.

За поясненням Товариства технічне завдання на реконструкцію ВОГ Пилиповецької ЗОШ не видавалось у зв'язку зі зверненням відділу освіти від 01.11.2016 № 01-32/918 про

перехід котельні навчального закладу на альтернативні види палива.

Отже, починаючи з липня 2016 року по 31 жовтня 2016 року Товариство та Новоград – Волинське УЕГГ фактично ігнорували письмові звернення Новоград – Волинської РДА та її відділу освіти щодо видачі ТУ на реконструкцію ВОГ Чижівської ЗОШ, Пилиповецької ЗОШ та Слободороманівської гімназії, що унеможливило проведення реконструкції ВОГ вказаних шкільних закладів до початку опалювального сезону 2016 – 2017 років та призвело до оплати за спожитий природний газ котельнями цих навчальних закладів не за показниками приладів обліку газу, а по номінальній потужності котлів.

Відповідно до пункту 2 частини 2 розділу V Кодексу газорозподільних систем, за відсутності зауважень до поданих документів або після їх усунення Оператор ГРМ протягом десяти робочих днів з дня реєстрації заяви про приєднання (або дати усунення зауваження) на підставі даних опитувального листа, поданих документів та параметрів місця забезпечення потужності і точки приєднання визначає тип приєднання замовника та у цей самий строк надає йому (у визначений в опитувальному листі спосіб) дозвіл на приєднання, проект договору на приєднання, проект технічних умов приєднання та відповідні рахунки щодо їх оплати.

На підставі вищезазначеного Відділенням було зроблено висновок, що дії Товариства, які полягають у зволіканні з видачею технічних умов на реконструкцію ВОГ Чижівської ЗОШ та Слободороманівської гімназії на листи відділу освіти Новоград – Волинської РДА від 13.07.2016 № 01-36/539, від 17.08.2016 № 01-36/602, № 01-36/605, що унеможливило проведення реконструкції ВОГ вказаних шкільних закладів до початку опалювального сезону 2016 – 2017 років та призвело до оплати за спожитий природний газ котельнями цих навчальних закладів не за показниками приладів обліку газу, а по номінальній потужності котлів, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною 1 статті 13 Закону України “Про захист економічної конкуренції”, у вигляді зловживання монопольним становищем шляхом вчинення таких дій, що призвели до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

У відповідь на розпорядження про початок розгляду справи, Товариство листом від 30.12.2016 № Zh007-ЛВ-12941-1216 надало копію наказу голови правління ПАТ “Житомиргаз” від 08.07.2015 № 255 “Про порядок видачі ТУ”, яким з 07.07.2015 встановлено, що видачу ТУ по районних управліннях з експлуатації газового господарства проводить виробничо – технічне управління головного підприємства.

Також Товариство вказало, що Новоград – Волинська РДА та її відділ освіти листами від 17.10.2016 № 02-26/1803, від 31.10.2016 № 01-36/602 та від 19.10.2016 № 115 направили прохання на отримання технічних умов на реконструкцію у вищевказаних навчальних закладах. 31.10.2016 Товариством видано ТУ (технічне завдання) № 899 на реконструкцію системи газопостачання Чижівської ЗОШ та № 898 на реконструкцію системи газопостачання Слободороманівської гімназії. В зв’язку з переходом котельні Пилиповецької ЗОШ на альтернативні види палива та відмовою споживача (лист відділу освіти від 01.11.2016 № 01-32/918) ТУ (ТЗ) на реконструкцію не видавалось.

При цьому Товариством надано копії технічних завдань від 31.10.2016 № 898, № 899, листа Слободороманівської гімназії від 19.10.2016 № 115, листа Новоград – Волинської РДА від 17.10.2016 № 02-26/1803, листів відділу освіти Новоград – Волинської РДА від 01.11.2016 № 01-32/918 та № 01-36/602 без дати. Слід зазначити, що лист № 01-36/602, на якому не вказана дата (за інформацією, викладеною у листі ПАТ “Житомиргаз” від 08.12.2016 № Zh-СВ-12025-1216, лист № 01-36/602 датований **31.10.2016**), повністю написаний від руки за виключенням посади та прізвища особи, яка його підписала.

В той же час, проаналізувавши копії документів, наданих Новоград – Волинською РДА та відділом освіти, встановлено, що лист відділу освіти № 01-36/602 датований **17.08.2016**, повністю друкований, а не написаний від руки, та на ньому проставлено прізвище виконавця, чого немає на копії листа, наданого Товариством. Крім того, підписи у копіях цього листа, наданих Товариством та Новоград – Волинською РДА, значно відрізняються,

зокрема, підпис на копії листа, наданого Товариством, не відповідає підпису начальника відділу освіти Новоград – Волинської РДА ОСОБИ 2, засвідчений зразок якого надано до Відділення Новоград – Волинською РДА.

Разом з тим, листи відділу освіти від 17.08.2016 № 01-36/602 та № 01-36/605 не пройшли реєстрацію у системі електронного документообігу “СЕД RGC-Docs” Товариства, яка введена в дію відповідно до наказу по Товариству від 12.07.2016 № 05-259-0716, а також у журналі № 1 стандартне та нестандартне приєднання та журналі №2 єдине вікно реконструкція. За поясненням відділу освіти Новоград – Волинської РДА зазначені листи поштою не надсилались, а подавались особисто інженером по технічному нагляду відділу освіти ОСОБОЮ 3, який 18.08.2016 був відряджений у ПАТ “Житомиргаз” для отримання ТУ. Наказом від 23.11.2016 № 342-К відділу освіти ОСОБУ 3 звільнено з 01.12.2016.

При цьому Відділенням виявлено, що у системі електронного документообігу “СЕД RGC-Docs” Товариства зареєстровані 26.08.2016 заява ОСОБИ 3 та 14.09.2016 лист відділу освіти Новоград – Волинської РДА від 14.08.2016 № 01-36/608.

Тому у ході розгляду справи у Відділення виникла необхідність у проведенні слухання у справі та огляді оригіналів документів, що надсилались Новоград – Волинською РДА та її відділом освіти до ПАТ “Житомиргаз” та Новоград – Волинського УЕГГ щодо видачі ТУ на реконструкцію ВОГ котельень навчальних закладів, а також тих, які були одержані Товариством чи Новоград – Волинським УЕГГ.

15.02.2017 у Відділенні відбулося слухання у справі за участю представників Товариства ОСОБИ 4 та ОСОБИ 5. Представники Новоград – Волинської РДА та її відділу освіти на слухання не прибули.

У ході проведення слухання було оглянуто оригінали листів відділу освіти Новоград – Волинської РДА від 14.08.2016 № 01-36/608, від 17.08.2016 № 01-36/602, а також заяв Рибаківа А.П. від 26.08.2016.

Зокрема, Відділенням встановлено, що лист відділу освіти від 14.08.2016 № 01-36/608 стосується зупинення використання природного газу котельнею школи с. Нова Романівка.

Заяви ОСОБИ 3 від 26.08.2016, зареєстровані як заяви фізичної особи, стосуються питання видачі з архіву проектно – кошторисної документації на газопостачання Чижівської ЗОШ та Пилиповецької ЗОШ. При цьому довіреність на право подавати ОСОБОЮ 3 заяви від імені вказаних навчальних закладів відсутні.

Зважаючи на вищевикладене, та те, що дії Товариства, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, не призвели до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдали значних збитків окремим особам чи суспільству, на підставі частини 1 статті 46 Закону України “Про захист економічної конкуренції”, адміністративна колегія Житомирського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, з метою припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, надала ПАТ “Житомиргаз” обов’язкові для розгляду рекомендації від 24.02.2017 № 4-р/к/к вжити заходів стосовно чіткого дотримання норм чинного законодавства у сфері газопостачання та внутрішніх розпорядчих документів Товариства. Про результати розгляду вказаних рекомендацій Товариство повинно було повідомити Відділення у десятиденний строк з дня їх одержання.

Листом від 06.03.2017 № Zh007-ЛВ-2924-0317 (вх. Відділення від 06.03.2017 № 1.21/420) ПАТ “Житомиргаз” повідомило, що з метою виконання рекомендацій Відділення головою правління Товариства прийнято наказ від 02.03.2017 № 007/1-64-0317 “Щодо посилення контролю за дотриманням законодавства України при зверненні фізичних та юридичних осіб”.

Таким чином, ПАТ “Житомиргаз” виконано рекомендації адміністративної колегії Відділення від 24.02.2017 № 4-р/к/к та припинило дії, які містили ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Відповідно до частини третьої статті 46 Закону України “Про захист економічної конкуренції”, за умови виконання положень цих рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків

окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате провадження закривається.

Згідно абзацу 7 статті 49 Закону України “Про захист економічної конкуренції” розгляд справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції підлягає закриттю без прийняття рішення по суті, якщо є інші підстави, передбачені законом.

Листами від 07.03.2017 № 1.20/5-385 та № 1.20/2-387 відповідно Новоград – Волинській РДА та ПАТ “Житомиргаз” були надіслані копії подання від 07.03.2017 № 33 про попередні висновки у справі № 3.5-45/2016.

Станом на 28.03.2017 будь – яких міркувань щодо подання про попередні висновки у справі від Товариства та Новоград – Волинської РДА на адресу Відділення не надходило.

На засіданні адміністративної колегії Відділення представники до довіреностями Товариства ОСОБА 5 та Новоград – Волинської РДА ОСОБА 6 погодились з висновками, викладеними в поданні про попередні висновки у справі № 3.5-45/2016.

Враховуючи вищевикладене, на підставі статей 7, 12, 12-1, 14 Закону України “Про Антимонопольний комітет України”, статті 48 та абзацу 7 статті 49 Закону України “Про захист економічної конкуренції” та пункту 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (із змінами), пунктів 32, 33 та 36 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Житомирського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ВИРІШИЛА:

Закрити провадження у справі № 3.5–45/2016 за ознаками вчинення ПАТ “Житомиргаз” порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною 1 статті 13 Закону України “Про захист економічної конкуренції”, у вигляді зловживання монопольним становищем шляхом вчинення таких дій, що призвели до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку, у зв’язку з виконанням рекомендацій адміністративної колегії Відділення від 24.02.2017 № 4-рк/к.

Відповідно до частини 1 статті 60 Закону України “Про захист економічної конкуренції” рішення органів Антимонопольного комітету України може бути оскаржено повністю або частково до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання. Цей строк не може бути відновлено.

Голова адміністративної колегії,
Голова відділення

О.В. Безсмертний